

Urszula Kurzątkowska
(ukalublin@interia.pl)

Informacja o badaniach archeologicznych przeprowadzonych w Lublinie-Jakubowicach
Murowanych w latach 1987-1989.
Lublin 2018

Grób 4

Obiekt – pod warstwą darni, bruku kamiennego i warstwy podsypki na głębokości ok. 35-40 cm od poziomu gruntu zarejestrowano zarys obiektu. Poziom zalegania szczątków kostnych ok. 50-55 cm, dno obiektu na głębokości ok. 65 cm. Na poziomie zalegania szkieletów kształt obiektu w planie płaskim zbliżony do prostokąta, zorientowany dłuższą osią wg linii N-S, o wymiarach ok. 340 x 110 cm.

Wypełnisko niemal od samego poziomu odkrycia stanowił pomarańczowo-brunatny less, miejscami w formie polepy, a od głębokości ok. 50 cm były to już zwarte bryły i warstwy pomarańczowej polepy; w nich, a miejscami pod nimi zlokalizowano przepalone szczątki kostne, otoczone brunatno-szaro-czarnym lessem, przesyconym węglem drzewnym, szczególnie intensywnie w partiach N i S obiektu. W części S (i na obrzeżach jamy) zwracał uwagę less w różnych odcieniach brunatnego, czarnego i szarego koloru z drobinkami polepy. Dno stanowił wypalony less, w kolorze brunatno-pomarańczowym.

Widoczne pozostałości i ślady elementów wspomagających konstrukcję obiektu (poza lessem, który wykorzystany został do wylepienia ścian jamy, np. w części N, a odkrywany był jako bryły polepy w niemal czarnym kolorze) w postaci węgli drzewnych o wyraźnych zarysach w części N, wzdłuż ścianek, jak przy skraju W obiektu, oraz pod skupiskiem kości, i w części S obiektu.

Zarejestrowano przepalone szczątki kostne prawdopodobnie 3 osobników – 2 dorosłych i 1 młodocianego. Szczątki jednego osobnika (dorosłego) odkryto w centralnej części jamy w układzie przypominającym anatomiczny, w pozycji wyprostowanej, z głową ku S. Kości drobniejsze, prawdopodobnie od osobnika młodocianego, w układzie przypominającym anatomiczny, głową ku N (?), leżały wzdłuż kości kończyn dolnych wyprostowanego dorosłego osobnika; szczątki innego osobnika tworzyły owalne skupisko kości w okolicy czaszki opisanego już dorosłego osobnika.

Przedmioty znalezione w wypełnisku obiektu.

Naczynie gliniane – garnek esowaty (nr inw. 70; il. 1, 2) z rzędem otworów pod krawędzią wylewu, niżej doklejona listwa (w odcinkach?) z dość płytkimi dołkami odcisniętymi palcem; ceramika o grubej domieszce, powierzchnia zewnętrzna chropowata, łuszcząca się, z wystającą domieszką; ewentualne ślady i intensywność wtórnego przepalenia niejednoznaczne.

Data C14: uzyskana z węgla drzewnych, Gd-5478¹, wiek BP 2690 ± 50.

¹ Sprawozdanie Laboratorium C-14 w Gliwicach, nr 28A/89 z dnia 22.02.1989 r. (por. Zakładka: Analizy).

Komentarze.

Uwagę zwraca charakterystyczny kształt widoczny w przekroju poprzecznym obiektu – jamy o ściankach symetrycznie zbiegających się ku sobie i tworzących wyraźnie zaznaczone wąskie dno obiektu; na poziomie odkrycia szerokość jamy dochodziła do 2 m.

Zastanowienie może budzić forma złożenia zmarłego, lub jego szczątków, odkrytych jako owalne skupisko przepalonych kości w otoczeniu węgli drzewnych pozostałych po spaleniu elementu konstrukcji obiektu (?). Pozostałe szczątki znaleziono także w odmiennych warunkach. Jeden ze szkieletów w części centralnej preparowano w litej polepie i pod nią, natomiast osobnika z jego prawej strony znaleziono na nieco wyższym poziomie, co roboczo określono na położenie jakby na „półce”.

W części SE, na skraju obiektu, znaleziono znaczne fragmenty (od wylewu do dna) naczynia, leżącego na boku, inne jego części znajdowały się w niewielkiej odległości od siebie – tak jakby uległo mechanicznemu zniszczeniu. Ta strefa grobu (partia S) ma odmienną strukturę wypełniska od pozostałej jamy grobowej (nieco podobnie jak w przypadku grobów nr 5 i 6, może i nr 7), co może być odzwierciedleniem jej funkcji.

W okolicy czaszki młodego osobnika, w centralnej części partii NW grobu, podczas zdejmowania brył polepy zauważono, że miejscami less jest tak wypalony, że przybrał niemal szklistą niebieskawą postać. To być może efekt procesów fizycznych i reakcji chemicznych zachodzących w masie lessu w sprzyjających okolicznościach podczas działania bardzo wysokiej temperatury.

Tekst: U. Kurzątkowska.

Zdj. terenowe: U. Kurzątkowska.

Fot. zabytków: Wiaczesław Kostko.

Rys.: autorstwo zaznaczono na poszczególnych kartach.

Korzystanie z treści tekstowych i graficznych, dostępnych na stronie www.jakubowice.umcs.pl jest możliwe zgodnie z właściwymi przepisami o dozwolonym użytku lub o innych swobodach użytkowników przewidzianych w przepisach prawa, a korzystanie w szerszym zakresie wymaga uzyskania zgody uprawnionego.